

Vapepan uutiskirje kesäkuu 2024

Hyvä vapopalainen!

Tässä kesän uutiskirjeessä käsitellään seuraavia asioita:

- Vapepan juhlavuoden kuulumiset
- Vapepa-info
- OHTOn päivitykset
- Extranet

Turvallista ja rauhallista kesää!

Juhlavuoden kuulumiset

Vapepan 60 v juhlaseminaari pidettiin Seinäjoella 13.-14.4. loisteliaan kevätsään suosimana. Seminaari keräsi 200 uutta ja vanhaa Vapepa-verkoston toimijaa kaikista Suomesta. Osana seminaaria oli toimintojen tori, jossa 20 eri järjestöä ja yhteistyötahoa esitteli toimintaansa. Seminaarin esityksiä on koottu Vapepan extranettiin. Tästä¹ voit lukea tunnelmia seminaarista.

Seminaarin yhteydessä julkaistiin myös Vapepan historiaa käsitlevää video. Katso video tästä²!

Toinen juhlavuoden kohokohta oli Lapin Muonion etsintäharjoitus 24.5.-25.5. Harjoitus keräsi yhteen yli 200 vapaaehtoista ja viranomaista. Viikonloppu huipentui sunnuntaina 26.5. yli 50 osallistujan vaellukseen Anjan löytöpaikalle. Yllä olevassa kuvassa harjoitus aloitetaan samoilta portailta, josta Anja lähdettiin etsimään.

Juhlavuoden tapahtumia löydät lisää vapepa.fi tapahtumakalenterista. Juhlavuoden tapahtumia voi etsiä (ja lisätä toimintakalenteriin) "Juhlavuoden tapahtuma" tapahtumatyyppillä.

Vapepa-info

¹<https://vapepa.fi/2024/04/18/jos-tallaista-verkostoa-ei-olisi-se-pitaisi-keksia/>

²<https://www.youtube.com/watch?v=pYaN3SpFTL0&t=46s>

Oletko jo saanut käsiisi tuoreimman Vapepa-infon? lehti sisältää 60-vuotis historiaa sekä tarinoita ja tietoa nykypäivästä.

Lehden voit lukea myös verkossa tästä³ ja se löytyy Vapepa extranetin aineistopankin viestintääaineistoista.

Seuraava lehti ilmestyy syyskuussa.

OHTOn päivitykset

10.6.24 tehdyt päivitykset jälkeen OHTOssa ovat mukana seuraavat toiminnallisuudet:

1. Operaatioon osallistuvista henkilöistä voidaan rajata operaatiossa jatkavia

Tätä ominaisuutta voi käyttää esimerkiksi silloin, kun viranomainen rajaa operaatioon osallistuvien vapaaehtosten määrää pienemmäksi. Ominaisuus voisi toimia myös tilanteessa, missä Vapepa-johtajat hälytetään OHTOn kautta. Osallistujien rajojen kautta voi valita henkilön, joka jatkaa Vapepa-johtajana ja lähetää muille tiedon siitä kuka toimii Vapepa-johtajana. Näin muut vapautuvat samalla hälytettäväksi

³<https://www.lehtiluukku.fi/lehti/vapepa-info/1-2024/372887.html>

uudelleen. Tässä tulee huomioida, että valitut eivät saa viestiä, joten valitulle Vapepa-johtajalle tulee viesti lähetettää esim. vapaamuotoisten viestien kautta.

Osallistujien rajaus tapahtuu seuraavasti: Kun operaatiossa on Tulossa-listassa henkilötä, ilmestyy Tulossa -rivin loppuun ”Tästä voit rajata osallistujia” -painike. Painiketta klikkaamalla avautuu näkymä, josta voi lähetettää viestejä. Viesti kentässä oleva viesti läheeille, joita ei valita jatkoon. Viestissä on valmiina tekstiä, mutta tekstin voi muuttaa ennen lähetystä. Viestin alla näkyy lista operaatioon tulossa olevista (Tulossa -listan) henkilöistä. Tästä listasta valitaan ne henkilöt, joiden kanssa jatketaan operaatiota. Lähetä-painikkeen painamisen jälkeen kaikki muut operaatioon hälytetyt henkilöt saavat viestin, ettei heidän kanssaan jatketa. Samalla viestin saaneet vapautetaan uudelleen hälytettäväksi. He ovat hälytettävissä myöhemmin tähän samaan operaatioon tai toiseen operaatioon.

2. Hälytysviestissä näkyy minkä ryhmän kautta hälytys on tehty

Muutoksen jälkeen jokainen hälytyksen vastaanottaja näkee, minkä ryhmän kautta hänet on hälytetty. Hälytysviestissä hälytysryhmän tieto näkyy operaationumeron jälkeen. Esimerkiksi jos henkilö on hälytetty Erä Etsijät hälytysryhmän kautta, voisi hälytysviesti näyttää seuraavalta:

”Operaatio nro 007/Erä Etsijät/Etsintä/Helsinki/Mummo hukassa/Välittömästi. Kuittaus: 007 ok/ei/pm hh:mm”

Jotta viesti pysyy yhden tekstiviestin mittaisena, jouduttiin hälytysryhmän nimikenttä rajaamaan 18 merkkiä. Ryhmien erottelun varmistamiseksi (useassa ryhmässä sama alku) tekstiviestiin tulee ryhmän nimestä 18 viimeisintä merkkiä.

3. Ahvenanmaa suodattuu oikein operaatiohauissa

OHTOssa on pitkään ollut haasteena se, ettei Ahvenanmaa suodattunut oikein operaatiohauissa. Tämän päivityksen myötä asia korjaantuu.

OHTOn testiympäristö

OHTOn testiympäristö on muuttanut. Tarkemmat tiedot OHTOn testausympäristöstä saat alueesi OHTO-kummilta. Erityisesti operaation johdon toimijoiden koulutukseen ja harjoitukseen suunnatun testausympäristön käyttö menee keskitetysti OHTO-kummien kautta, jotta ympäristö pysyy asianmukaisena. Jos et tiedä kuka on alueesi OHTO-kummi, voit tiedustella sitä osoitteesta ohto@punainenristi.fi.⁴ Kerro viestissä kuka ja mistä olet, niin alueesi kummi osaa napata asiaksi hoidettavakseen. OHTO-kummeille tiedoksi, että ohjeet löytyvät Extranetistä OHTO-kummien oman ryhmän dokumenteista.

OHTO 2024 -kyselyn tuloksia

Kyselyn tavoitteena oli kartoittaa, jatkokehityksen liittyen, OHTOn käytöä ja toimivuutta hälytysviestien osalta, sekä selvittää käyttäjien kokemuksia nykyisen järjestelmän käytöstä. Kysely toteutettiin helmimaisakuussa 2024 ja siihen vastasi 396 vapaaehtoista eri puolita Suomea. Vastaajista 78 % ilmoitti käyttävänsä OHTOa yleisimmin hälytysryhmäläisen roolissa, 16 % Vapepa-johtajan roolissa ja 6 % valmiuspäivystäjän roolissa.

---

⁴<mailto:ohto@punainenristi.fi>

Suurin osa vastaajista oli käyttänyt OHTOa suhteellisen kauan, sillä 70 % ilmoitti käyttäneensä OHTOa yli 3 vuotta. Kun taas alle vuoden OHTOa käyttäneitä oli vastaajista vain 6 %, Kyselyn kysymykset oli jaettu kahteen osuuteen: Hälytysryhmäläisen näkökulma sekä valmiuspäivystäjän/Vapepa-johtajan näkökulma.

Hälytysryhmäläisen näkökulma

Hälytysryhmän näkökulmasta vastanneista lähes kaikki kertoivat vastaavansa hälytysviesteihin aina heti kun saa viestin tai huomaa sen. Muutama yksittäinen käyttäjä kertoi vastaavansa viestiin vain, jos on osallistumassa operaatioon.

Kyselyn tulosten perusteella voidaan sanoa, että OHTOn hälytysryhmäläisiä koskevat OHTO-hälytykset toimivat luotettavasti (4/5) ja hälytysviestit menevät perille (4,5/5). Hälytysviestien ei koettu sisältävän riittävästi tietoa operaatiosta (3,8/5) ja vain harva kirja hälytysviestin vastaukseen lisätietoja (2,8/5). Vapaamuotoisista vastauksista kävi ilmi, että lisätietojen kirjaamisen mahdollisuutta ei tunneta. Lisäksi vapaamuotoisissa vastauksissa kommentoitiin OHTOn toimivan yleisesti hyvin, mutta olevan vanhahtava ja kömpelö.

Vapepa-johtajan/päivystäjän näkökulma

Operaation johdon puolella toimivat kokevat OHTOn hälytysten toimivan suhteellisen hyvin. Vastausten perusteella luotetaan siihen, että hälytettyt saavat viestit (3,7/ 5) ja siihen, että vastaukset ovat tulleet perille (3,9/ 5). Operaation johdossa hyödynnetään hälytysviestien lisätietoja (4,3/5), mutta lisätietojen kautta ei koeta saatavan riittävästi operaation kannalta olennaista tietoa (2,9/ 5). Vapaamuotoisissa vastauksissa OHTO koettiin hyväksi järjestelmäksi, jonka kehitys on ollut oikean suuntaista, mutta hidasta.

Kiitos kaikille kyselyyn vastanneille. Kysely antoi arvokasta tietoa OHTOn toiminnan nykytilasta ja tämän pohjalta pystytään muodostamaan mittaristoa OHTOn toiminnan ja kehityksen seuraamiseen. Kyselyn mukana saatiin paljon erinomaisia kehitysideoita ja huomiota, jotka otetaan huomioon OHTOn jatkokehityksessä.

Extranet

Extranet

Tiesithän, että hälytysryhmän jäsenenä tai muun OHTO-roolin omaavana pääset OHTOn tunnuksilla kirjautumaan Extranettiin. Extranet löytyy osoitteesta Extranet – Extranet Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu ([vapepa.fi](https://extranet.vapepa.fi))⁵

Extranetissä on julkisia ja suljettuja ryhmiä. Julkisiin ryhmiin voivat kaikki liittyä ja materiaalit ovat avoimesti nähtävissä. Suljettujen ryhmien yhteydestä löytyy tieto, kenelle ryhmä on suunnattu ja ryhmiin pääsyypyyntö menee ryhmien ylläpitäjien kautta. Ryhmiin hyväksytään vain ne henkilöt, jotka täyttävät ryhmään liittymisen ehdot. Esimerkiksi OHTO-kummit ryhmään pääsevät vain he, joilla on OHTOssa OHTO-kummin rooli.

Extranetin hakutoiminnallisuteen on tehty pieniä parannuksia. Hakusanan kirjaamine tuo heti näkyviin listaan hakutuloksista, mutta tämä hakutulos ei ole kovin kattava. Parhaimpan ja kattavimman hakutuloksen saa kirjaamalla hakukenttään hakusanan ja painamalla tämän jälkeen Suurennuslaskukuvaketta tai Enter-painiketta. Kannattaa myös huomioida Hakutulos-otsikon alle tulevat ryhmittelyt, joiden avulla voi nopeammin päästää käsiksi tiettyihin ryhmiin kuuluviin hakutuloksiin. (kuva x)

---

⁵<https://extranet.vapepa.fi/>

Ilo irti OHTosta -illan materiaali löytyy Extranetin ”Valtakunnalliset tapahtumat” -ryhmän alta.

OHTOon liittyvät julkiset materiaalit ja ohjeet löytyvät nyt kaikille avoimesta ryhmästä nimeltä ”OHTOn käyttäjät” esimerkiksi:

- Hälytsryhmän ylläpitäjän OHTO-ohje
- Valmuspäivystäjän ja Vapepa-johtajan OHTO-ohjeita
- OHTOn vastaamisohje

Lisäksi Extranetin ”OHTOn käyttäjät” -ryhmän Foorumilta (keskustelualue) löytyy OHTOon tehdyt päivitykset/muutokset.

På svenska

Jubileumsnyheter

Vapepas 60-årsjubileumssymposium hölls i Seinäjoki den 13–14 april under strålande vårväder. Seminariet samlade 200 nya och gamla Vapepa-nätverksaktörer från hela Finland. Som en del av seminariet fanns en aktivitetsmarknad där 20 olika organisationer och samarbetspartners presenterade sin verksamhet. Seminariets presentationer har samlats på Vapepas extranät.

I samband med seminariet publicerades också en video om Vapepas historia. Se videon här!⁶ En annan höjdpunkt under jubileumsåret var sökträningen och vandringen till Anja Kumpurintees fyndplats i Lapplands Muonio. Övningen fortsatte i Muonio Kerässieppi i Lappland den 24–25 maj, där över 200 frivilliga och myndighetspersoner skapade kontakter för verksamhet och bekantskap. Helgen kulminerade i en vandring till Anjas fyndplats med över 50 deltagare på söndagen den 26 maj.

Mer information om jubileumsårets evenemang finns i Vapepas evenemangskalender på vapepa.fi. Du kan söka (och lägga till i verksamhetskalendern) evenemang med typen ”Jubileumsevenemang”.

Vapepa-info

Har du redan fått tag i den senaste Vapepa-info? Tidningen innehåller 60-års historia samt berättelser och information om nutiden. Du kan också läsa tidningen online på adressen: Vapepa-info 1/2024 - Lue

⁶https://www.youtube.com/watch?v=3_YbqofLi3I&t=1s

lehti netissä! ([lehtiluukku.fi](https://www.lehtiluukku.fi/lehti/vapepa-info/1-2024/372887.html))⁷ och den finns i Vapepas extranät i kommunikationsmaterialbanken. Nästa nummer kommer ut i september.

OHTO-uppdateringar

Efter uppdateringen den 10 juni 2024 inkluderar OHTO följande funktioner:

Deltagare i operationen kan begränsas för fortsatt deltagande i operationen. Denna funktion kan användas när myndigheten begränsar antalet frivilliga som deltar i operationen. Funktionen kan också användas när Vapepa-ledare larmas via OHTO.

Genom att begränsa deltagarna kan man välja en person som fortsätter som Vapepa-ledare och skicka information till andra om vem som fungerar som Vapepa-ledare. Det är viktigt att notera att de valda inte får meddelanden, så meddelandet till den valda Vapepa-ledaren bör skickas via fria meddelanden eller liknande.

Deltagarbegränsningen fungerar som följer: När det finns personer i ”Kommer” -listan i operationen visas en knapp ”Begränsa deltagare” i slutet av raden. Genom att klicka på knappen öppnas ett fönster där du kan skicka meddelanden. Meddelandet som skrivas i fältet skickas till dem som inte väljs för fortsatt deltagande.

Meddelandet har förberedd text, men texten kan ändras innan den skickas. Under meddelandet visas en lista över personer som är på väg till operationen (“Kommer” -listan). Från denna lista väljs de personer med vilka operationen fortsätter. Efter att du har klickat på ”Skicka” -knappen får alla andra personer som har larmats till operationen ett meddelande om att de inte kommer att fortsätta. Samtidigt frigörs de som har fått meddelandet för att larmas igen. De kan larmas senare till samma operation eller till en annan operation.

I en larmmeddelande syns genom vilken grupp larmet har utförts

Efter ändringen kommer varje mottagare av larmet att se genom vilken grupp de har blivit larmade. I larmmeddelandet syns information om larmgruppen efter operationsnumret. Till exempel, om en person har blivit larmad via gruppen ”Erä Etsijät” kan larmmeddelandet se ut så här: ”Operation nr 007/Erä Etsijät/Sökning/Helsingfors/Äldre kvinna försvunnen/Omedelbart. Kvittens: 007 ok/ej/pm hh:mm” För att meddelandet ska hålla sig inom en SMS-längd har gruppnamnet begränsats till 18 tecken. För att särskilja grupper (där flera grupper har samma början) visas de sista 18 tecknen av gruppnamnet i meddelandet.

Åland filtreras korrekt i operationsökningar

I OHTO har det länge varit en utmaning att Åland inte filtrerades korrekt i operationsökningar. Med denna uppdatering har detta nu åtgärdats.

OHTO:s testmiljö

OHTO:s testmiljö har förändrats. Mer detaljerad information om OHTO:s testmiljö kan du få från din OHTO-mentor i ditt område. Särskilt användningen av testmiljön för utbildning och övning av operativ personal är centraliserad genom OHTO-mentorerna för att säkerställa att miljön används på rätt sätt. Om

⁷<https://www.lehtiluukku.fi/lehti/vapepa-info/1-2024/372887.html>

du inte vet vem som är din OHTO-mentor kan du fråga via adressen ohto@punainenristi.fi. Berätta vem du är och var du är ifrån, så kan din mentor ta hand om ditt ärende. Till OHTO-mentorerna: instruktioner finns i Extranet i dokumenten för OHTO-mentorernas egna grupp.

Resultat från OHTO 2024-enkäten

Syftet med enkäten var att kartlägga användningen och funktionaliteten av OHTO när det gäller larmmeddelanden samt att utvärdera användarnas erfarenheter av det nuvarande systemet med tanke på fortsatt utveckling. Enkäten genomfördes i februari-mars 2024 och besvarades av 396 frivilliga från olika delar av Finland. Av respondenterna uppgav 78 % att de använder OHTO främst i rollen som larmgruppsmedlem, 16 % som Vapepa-ledare och 6 % som beredskapsjour.

De flesta hade använt OHTO relativt länge, eftersom 70 % uppgav att de hade använt OHTO i över 3 år. Å andra sidan hade endast 6 % av respondenterna använt OHTO i mindre än ett år. Enkätfrågorna delades upp i två delar: Larmgruppens perspektiv och Vapepa-ledarens/beredskapsjourens perspektiv.

Larmgruppens perspektiv

Nästan alla svarande från larmgruppen sa att de alltid svarar på larmmeddelanden så snart de får dem eller uppmärksammar dem. Några enskilda användare sa att de bara svarar på meddelandet om de deltar i operationen. Enligt enkätresultaten upplever larmgruppen att OHTO:s larm fungerar pålitligt (4/5) och att larmmeddelandena når fram (4,5/5). Det ansågs dock att larmmeddelandena inte innehöll tillräckligt med information om operationen (3,8/5), och få skrev ytterligare information i sina svar på larmmeddelandet (2,8/5). Fria svar visade att möjligheten att lägga till ytterligare information inte var känd. Dessutom kommenterades att OHTO fungerar bra överlag, men att det är föråldrat och klumpigt.

Perspektivet från en Vapepa-ledare/beredskapsjour

De som arbetar inom operationens ledning upplever att OHTO:s larmfunktion fungerar relativt bra. Enligt svaren finns det förtroende för att de larmade får meddelandena (betyg 3,7/5) och att svaren har kommit fram (betyg 3,9/5). Inom operationens ledning används också ytterligare information i larmmeddelandena (betyg 4,3/5), men det anses att den informationen inte ger tillräckligt med väsentlig information för operationen (betyg 2,9/5). I fria svar ansågs OHTO vara ett bra system, vars utveckling har gått åt rätt håll, men att det går långsamt.

Tack till alla som svarade på enkäten. Den gav värdefull information om OHTO:s nuvarande status, och baserat på detta kan vi skapa en mätare för att följa OHTO:s funktion och utveckling. Enkäten genererade också många utmärkta utvecklingsidéer och observationer som kommer att beaktas i OHTO:s fortsatta utveckling.

Extranet

Kom ihåg att som medlem i larmgruppen eller med annan OHTO-roll kan du logga in på Extranet med dina OHTO-inloggningsuppgifter. Extranet finns på adressen [Extranet – Extranet Vapaaehtoinen Pelastuspalvelu \(vapepa.fi\)](https://extranet.vapaaehtoinen.pelastuspalvelu.vapepa.fi). Extranet har både offentliga och privata grupper. Alla kan ansluta sig till de offentliga grupperna, och materialet är öppet för alla att se. Informationen om de privata grupperna visar vem gruppen är avsedd för, och ansökningar om att ansluta till grupperna hanteras av gruppadministratörerna.

Endast de personer som uppfyller kraven för att ansluta till gruppen godkänns. Till exempel kan endast de som har rollen som OHTO-mentor i OHTO ansluta sig till OHTO-mentorernas grupp. Det har gjorts små förbättringar i Extranets sökfunktion. Genom att skriva in ett sökord visas en lista över sökresultat direkt, men denna lista är inte särskilt omfattande. Det bästa och mest omfattande sökresultatet fås genom att skriva in sökordet i sökfältet och sedan klicka på förstoringsglasknappen eller trycka på Enter. Observera också de grupperingar som visas under rubriken ”Sökresultat”, vilket gör det lättare att snabbt hitta sökresultat som hör till vissa grupper.

Offentliga material och instruktioner relaterade till OHTO finns nu i den öppna gruppen ”OHTOn käyttäjät”, för exempel:

- Instruktioner för larmgruppens administratör i OHTO
- Instruktioner för beredskapsjouren och Vapepa-ledaren i OHTO
- Svarsguiden för OHTO

Dessutom finns information om OHTO:s uppdateringar och ändringar i Extranets forum (diskussionsområde) under gruppen ”OHTOn käyttäjät”.